

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologiæ Moralis

Busenbaum, Hermann

Monasterii Westphaliæ

Art. I. Ad quem spectet dispensatio Eucharistiæ?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40957

CAPUT II.

De Causis, & subiecto Eucharistia.

DUBIUM I.

De Causis.

Ago hic tantum de efficiente, id est, Ministro in quo quid requiratur ad confectionem validam, constat tum ex dictis *de Sacramento in genere*, tum ex superioris capituli *dub. 5.* Quid ad licitiam requiratur, patebit ex sequenti dubio, *de subiecto suscipiente Eucharistiam*, quia omnes dispositiones, quæ ad digne suscipiendam sunt necessariae, requiruntur etiam ad licitam confectionem; cum conficiens necessario suscipere debeat. Hic ergo tantum quæritur. 1. Cujus sit dispensare Eucharistiam. 2. Quid ex parte Ministri requiratur ad licitam dispensationem.

ARTICULUS I.

Ad quem spectet dispensatio Eucharistia?

Resp. Eucharistiam dispensare, ex officio potest solus Sacerdos, habens jurisdictionem ordinariam, delegatam, aut saltem rationabiliter presumptam, vel privilegium. Ratio, quia Pastorum proprium est pascere, quod præcipue fit per Sacramenta, *v. Bon. d. 4. q. 5. p. 1. C. de Lugo d. 18. s. 1.* Unde resolves.

I. Peccat mortaliter, qui sine omni jurisdictione Eucharistiam dispensat. *Bon. l. c. p. 2.* quia violat alterius jurisdictionem, in re gravi. Inferior autem Sacerdote, incurret insuper irregularitatem, ut docet *Con. bic.* Religiosi etiam ipso facto incurrunt excommunicationem Papæ reservatam, si (scilicet sine licentia Parochi, & quidem speciali,) præsumant Clericis, aut laicis dare Extremam Unctionem, vel Eucharistiam, vel Matrimonia solemnizare: nisi habeant privilegium, vel Parochus absit; aut injuste nolit in articulo mortis. A dicta tamen excommunicatione excusare ignorantiam etiam crassam, ex *Præpos. &c.* notat *Dian. p. 5. t. 3. R. 51.* idque propter verbum *presumant.*

II. Licite ministrat Eucharistiam, qui præsumit rationabiliter Pastorem factum suum approbaturum esse. *Regim. l. 29. num. 91. Bon. loc. cit. num. 7.*

III. Si infirmus sacro viatico muniendus sit, & proprius Pastor absit, vel præsens non possit deferre Eucharistiam, qui vis alius Sacerdos, vel regularis, vel secularis, & hoc deficiente, etiam Diaconus, ei conferre potest, quia tunc præsumitur voluntas Episcopi, aut Papæ. Ita *Laym. l. 5. t. 4. c. 7. Bon. l. c. n. 10. ex SUAR.*

Dixi in Responsione, *ex officio*: quia extraordinarie, in statu necessitatis, id potest Diaconus ex commissione Parochi, (& secundum *Quint.* si absit, sine ea) v. g. in magno festo, quo Sacerdos confessionibus, concionibus, &c. est occupatus. *Dia. p. 9 t. 6. R. 39, ex Præpos.* In extrema vero necessitate, v. g.

v.g. articulo mortis, si non esset alius, etiam Diacono, imo laico licere (secluso scandalo) & alio & se ipsum communicare, probabile est, ut contra *Henriq. Vasq. & Sa. docet Suar. Con. Lym. Propos. hic d. 2. n. 11.* confirmatque *Dian. p. 8. t. 1. l. 48. ex Aversa & Franc. Lugo.* Sed *Amicus* limitat ad casum, quo moriturus peccati mortalis conscius, aliud sacramentum suscipere non poterit. v. *Dian. p. 9. t. 6. R. 39.* In praxi tamen id non facile faciendum, ob contrariam consuetudinem, *Card. de Lugo d. 18 f. 2. Bonac. d. 4. q. 5. p. 1.* Unde resolves.

Probabile est, etiam extra mortis articulum, ex gravi causa, licere Sacerdoti, præciso scandalo, sacram hostiam sumere ex sacrario, vel à Diacono allatam, sibi ipsi dare, v.g. si in longo morbo die non communicasset, ut contra *Sa. & Con. docet Fag. p. 3. l. 3. c. 3. Prop. Es. t. 7. E. 6. Bon. l. c.*

Dixi II. *Vel Privilegium*, quale habent religiosi Mendicantes, & nominatim Societatis Jesu, ex Pauli III. Bulla & aliorum, ut scilicet in suis templis per se, vel per alios Sacerdotes illic celebrantes, communicare possint quoscunque Christiani fideles, præterquam in mortis articulo, (in quo tamen, si urgeat necessitas præsumitur rati habitio Papæ, etiam invito Parocho, ut habet *Bon. hic*) & festo Paschatis. v. *Card. de Lugo l. c. f. 2. n. 38. & 44.* Porro per festum Paschatis, Pontifices hic videntur intelligere, & prohibere communionem illam, qui satisfit præcepto annualis communionis, ut docet *Sa. Fil. & commun.* Per mortis articulum intelligitur tempus, quo vel

mors p
tabilis
probab
su, q
Suar. t
& ali
Ex o
Eucha
te, sequ
I. S
salute
II.
mortis
possit
III.
vil. giu
aliqui,
munic
IV.
chia c
rocho
V.
chia f
puten
ipso d
Sic co
Laym
vitum
alios
Paro
se rej
loc. c

mors proxime instat, & moraliter certa & inevitabilis est, vel quo est mortis periculum, id est, probabile dubium de vitæ conservatione tali casu, quo valde frequenter mors solet accidere *Suar. t. 4. de vel l. 2. cap. 3. & 3. p. d. 26. f. 4. & alii.*

Ex dictis *resolves*, quod regulares licite dent Eucharistiam in articulo mortis, uti & in Paschate, sequentibus casibus.

I. Si ex remansit necessitas, ut si periclitetur de salute æterna.

II. Si sit gravis necessitas, id est, probabile mortis periculum, & Parochus nolit, vel non possit dare, *Card. de Lugo d. 18. f. 2. n. 53.*

III. Si à Pontifice, vel Episcopo, habeant privilegium: quale hoc tempore habent Religiosi aliqui, quibusdam locis ab Episcopis, dandi communionem paschalem.

IV. Si quis in paschate non possit in sua parochia communicare, nec petere veniam à Parocho.

V. Si ratione communionis paschalis Parochiæ suæ ante satisfecerint, aut postea satisfacturi putentur: quia tunc Parochis nihil decedit, cum ipso die Paschæ abstinere à communione possint. Sic contra *Henriq. & Navar. docet Sa. Fill. & Laym.* qui addit, nisi constaret Parochum esse invitum, ac rationabiliter id prohibere, v.g. quod aliis rationem communicantium habere in sua Parochiâ non possit; tunc enim ad Parochiam esse rejiciendos *Card. de Lugo d. 8. f. 2. num. 50. Bonloc. cit.*

VI. Si

VI. Si ægrotus nec dum pervenerit ad eum statum, ut ex præcepto teneatur ad communionem; etsi tunc maneat obligatus suscipere communionem ex manu Parochi, in articulo mortis.

VII. Si ægrotus satisfecerit præcepto de viatico, cum intentione illud implendi: quia administratio Eucharistiæ tantum est verita regularis, quando præceptum communionis obligat. Nisi quædam tamen, sine licentia Episcopi, vel Parochi licet religiosis publice Eucharistiam deferre plateas, cum id juri Parochorum, consuetudine obtento, deroget; proinde eo casu, in ægroti oratorio, aliove honesto domus loco, de licentia Ordinarii privatim facta sacro, Eucharistia est danda. Ita *Suar. v. Dian. 1.4.p.4. R. 14. & p.9. R. 63.*

VIII. Quibusdam, qui frequenter communicant apud religiosos, nec possunt adduci, ut communicent in Parochia: idque ex tacito & præsumpto consensu, quem *Laym. lib. 5. tr. 4. cap. 7. num. 4* putat facilius posse præsumi in militibus præfidiariis, item in aulicis, studiosis, aliisque Academicis, &c. qui frequenter communicant extra suspensionem esse solent. v. *Laym. l.c.*

IX. Si in paschate sint vagi, peregrini & obvenæ, secundum sententiam probabilium multorum, ut *Sanch. de mat. l. 3. d. 37. Fagund. præf. Eccl. l. 1. c. 8. Card. de Lugo. l. c. Dian. pag. 2. R. 12.*

X. Si sint famuli, vel domestici, vel familiares eorum, qui circa tales habent privilegium. vid. *Compend. privileg. Societatis, V. familiaris, &*

ARTICULUS II.

Quid requiratur in Ministro, ad licitam
administrationem Eucharistiae?

Resp. I. Ut Minister circa Eucharistiae distri-
butionem non peccet, praeter gratiam, etiam re-
verentiam in eo, tum ratio, tum Canones requi-
runt, ita ut praestet hoc Sacramentum omitti,
(cum ejus susceptio saepe non sit necessaria ad sa-
lutem) quam admitti positivam irreverentiam.
Vnde resolves.

I. Eucharistia non est deferenda ad infirmum,
nisi cum habitu decenti, id est, cum stola, & super-
pelliceo, ac praecedente lumine (secus est de ex-
trema unctione, cujus materia cum non sit Sacra-
mentum, non requirit tantam venerationem.)
Putant tamen quidam, si habitus haberi non pos-
sit, aut sit tempestas, aut iter faciendum, non fo-
re irreverentiam, si Sacerdos Eucharistiam in pi-
xide, vel corporali involutam, in sinu suo clam
deferat. Quod certius videtur licere in locis haereticis,
ubi etiam in necessitate, & clam, praeciso
scandalo, poterit porrigere sine stola, & superpel-
liceo: etsi nullo modo celebrandum sit sine vesti-
bus sacris, ob viaticum dandum. *Bon. d. 4. q. 5.
p. 2.*

II. Praestat aegrum incommunicatum mori, qua
Sacerdotem in habitu, cum Sacramento per pu-
blicum currere, (etsi festinare valde debeat ut dicit
Quint. t. 4. f. 8. Secus est in Baptismo & Poeniten-
tia, si probabiliter timeretur, ne aegrotus decede-
ret in